

Külpolitikai REFLEKTOR

Az SZKP KB főtitkárának a béke és a biztonság érdekében való diplomáciai találkozósorozata a megelőző héten kezdődött, a Krím-félszigeten, ahol Breznyev az NSZK kancellárjával, Brandt-tal folytatott beható tanácskozásokat. Mind Moszkvában, mind Bonnban, de a világon mindenütt, ahol az emberek Európa békéjét és biztonságát fontosnak tekintik, kedvező visszhangra lett ez a találkozó, amely a két ország közötti bilaterális kapcsolatok erősítése mellett minden bizonnyal a nyugat-berlini négyhatalmi megállapodást követő helyzetben is jelentős lépést jelentett előre. (Bár előrehaladás jelenleg még nem mutatkozik az NDK-NSZK államközi tárgyalásokon, s a nyugatnémet jobboldali szélsőséges ellenállást tanúsító a krími tárgyalás érezhető jótékony hatásával szemben.)

Utazások a béke érdekében

Igen nagy várakozás előzte meg Jugoszláviában Breznyev belgrádi látogatását. A szovjet-jugoszláv tárgyalások, a Breznyev-Tito tanácskozások megteremtették az alapot a kétoldalú kapcsolatok hosszabb távra szóló, sokoldalú, gyümölcsöző fejlődéséhez.

Breznyev belgrád útja után tegnap hazánk fővárosába, Budapestre érkezett. Rövidesen Párizsba is ellátogat majd, hogy tovább erősödjék Franciaország és a Szovjetunió barátsága és együttműködése az európai helyzet megszilárdítása dolgában. Soron következik Koszigin szovjet miniszterelnök kanadai, illetve skandináv utazása, Podgornij, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökének utazása a VDK-ba. Az európai — és az ázsiai — béke és biztonság a tét, annak érdekében utaznak a szovjet államférfiak, hogy a világ elkerülje az újabb katasztrófát.

Egyezmények — kölcsönös megértéssel

A nukleáris katasztrófa elkerülése érdekében folynak a stratégiai fegyverek korlátozásáról a szovjet-amerikai tárgyalások, amelynek ötödik fordulóját most fejeződött be Helsinkiben. A megbeszélések következő, hatodik fordulójára november 15-én kezdődik majd az osztrák fővárosban.

A most zárult forduló kiadott moszkvai közlemény okot ad a derűlátásra: „A tárgyalásoknak ebben a szakaszában kiszélesedett egyes területeken a korlátozásokra vonatkozó különböző kérdésekben a kölcsönös megértés” — írja a közlemény. És egy másik örömdetés hír: ugyanakkor a SALT-tárgyalások keretében szovjet-amerikai egyezmény született arra vonatkozóan, hogy csökkentik, kizárják a véletlen nukleáris háború veszélyét. Az egyezmény szerint mindkét ország megteszi a szükséges lépéseket annak megakadályozására, hogy nukleáris fegyvereket véletlenül vagy felhatalmazás nélkül alkalmazzanak.

E megállapodás kiegészítése a Washington és Moszkva között 1963-ban létesített közvetlen telefon-összeköttetés, az úgynevezett „forró drót” korszerűsítéséről intézkedik, az új műszaki eredmények, elsősorban a mesterséges bolygók felhasználásával.

Kínai kérdőjelek

Remélhetően a békés törekvések gyakorlati előmozdítója lesz az ENSZ-közyűlés múlt héten megnyitott 26. ülésszaka is: ezt várja a világ haladást kívánó emberisége. A Szovjetunió láthatóan azzal az eltökélt szándékkal végzi tevékenységét az ülésszakon is, hogy kivívja a nemzetközi biztonság megerősítéséről szóló deklaráció minden tételének gyakorlati megvalósítását.

Jelenleg az ENSZ-közyűlés általános ügyrendi bizottságában a sokféle döntés közepette mutatkozott meg egy erőpróba. Az Egyesült Államok és hívei a „két Kína” koncepció elfogadását szorgalmazták, Nagy-Britannia, Franciaország és az albán határozati javaslat 19 aláírója, a KNK felvétele és Tajvan egyidejű kizárása mellett törnek lándzsát. Mindkét javaslatot külön-külön napirendre tűzték, s majd a közgyűlés dönt, melyiket fogadják el.

Az Egyesült Államok továbbra is abban bízik, hogy „Peking rugalmas lesz”, s még akkor is elfoglalja helyét az ENSZ-ben, ha Tajvan tagja marad a világszervezetnek. Kína viszont tegnap is világosan jelezte, ha bármiféle kétértelműség marad fenn a csang-kajsekisták képviselői eltávolítását illetően, Kínának „semmi köze nem lesz az ENSZ-hez”.

A kínai kérdőjelek tehát egyelőre fennmaradnak, nemcsak ENSZ-vonatkozásban. Az ismertített vitával egyidejűleg Pekingben szokatlan jelenségek mutatkoznak. Az október 1-i felvonulás elmaradása, ugyanakkor a Szovjetunióval szembeni uszító rágalomhadjárat, a nyugati hírgyűlések találkozásai belső kínai válság jelei.

Választási riadókészültség

Átmenetileg némileg csillapodott a közel-keleti forrongás — nyilván az ENSZ-közyűlés megnyitásának hatására is. Viszont az USA fokozta — az egyébként Johnson által közel három évvel ezelőtt hivatalosan „megszüntetett” — légitámadásait a VDK ellen. A bombázásokat alig néhány órával az ENSZ-közyűlés új ülésszakának megnyitása előtt hajtották végre, Nixon ezzel lényegében kitérte a háború békés megoldása elől. Ugy lát-szik az amerikai intervenció fenntartása azért is szükséges Washington számára, hogy megmentsse a Thieu-rezsimet.

Bizonyítja ezt az is, hogy Dél-Vietnamban riadókészültségbe helyezték a 218 700 főnyi amerikai haderőt. A riadókészültség október 6-ig tart, vagyis az október 3-ára tervezett elnökválasztás után három nappal ér véget.

Pedig az ellenállás fokozódik. Újabb hét dél-vietnami párt és politikai szervezet kiáltványban szólította fel Thieu elnököt, vonja vissza azt a döntését, hogy kizárólagos elnökválasztást kíván lenni az október 3-ára kitűzött választásokon.

Addig még éppen egy hét van hátra. Vajon az USA a tiltakozások ellenére megrendeztetni ezt a választási komédiát?

Markovits Tibor

Befejeződtek a szovjet-jugoszláv tárgyalások

Közös közleményt és külön nyilatkozatot adtak ki

Leonyid Breznyev, az SZKP KB főtitkára és a kíséretében levő személyiségek a Jugoszláviában tett négynapos, nem hivatalos baráti látogatást szombaton délelőtt befejezte. Különrepülőgépen — mint lapunk első oldalán közöljük — Belgrádból Budapestre utazott.

A Jugoszláv Szocialista Köztársaság elnökének hivatalos rezidenciájában szombaton Leonyid Breznyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára és Joszip Broz Tito, a jugoszláv köztársaság elnöke, a Jugoszláv Kommunista Szövetségének elnöke

ünnepélyes keretek között szovjet-jugoszláv közös nyilatkozatot írt alá.

Leonyid Breznyev és Joszip Broz Tito elvtársak között megbeszélések folytak a barátság, az elvtársi őszinteség és kölcsönös megértés szellemében — hangzik a közös közlemény.

A megbeszéléseken a felek tájékoztatták egymást a kommunizmus, illetve a szocializmus építésének menetéről a Szovjetunióban, illetve Jugoszláviában. Megvittatták a szovjet-jugoszláv kapcsolatok, a két ország közötti politikai és gazdasági együttműködés, az SZKP és a JKSZ közötti kapcsolatok elmélyítésére vonatkozó kérdések széles körét. Mindkét fél kifejezésre juttatta, hogy tovább igyekezik bővíteni

és erősíteni a szovjet-jugoszláv barátságot és együttműködést, a két ország népe, a béke és a szocializmus ügye érdekében. Esmecserére folyt egész sor, a feleket kölcsönösen érdeklő időszerű nemzetközi problémáról.

Breznyev meghívta Titót, látogasson el a Szovjetunióba.

Tito elnök e meghívást örömmel elfogadta.

A látogatás idejét később állapítják meg.

Az elfogadott szovjet-jugoszláv nyilatkozatot szövegét külön tették közzé.

A terjedelmes nyilatkozatban egyebek között kiemelik: mindkét fél szorgalmazni fogja az SZKP és a JKSZ, a Szovjetunió és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti különböző szintű, s az eddiginél gyakoribb találkozókat. Esmecseréket és konzultációkat a kétoldalú kapcsolatokra és a külpolitikára vonatkozó kérdésekben. A felek kifejezik meggyőződésüket, hogy ez elő fogja mozdítani a jobb kölcsönös megértést és együttműködést.

A kölcsönösen hasznos pártközi kapcsolatok gyakorlatára való tekintettel az SZKP és a JKSZ bővíteni fogja a pártküldöttségek cseréjét, előmozdítja a párt-és tudományos intézmények együttműködését, fejleszteni fogja a helyi pártvezetettek kapcsolatait és érintkezéseit.

Az SZKP és a JKSZ elő-

fogja segíteni a Szovjetunió és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság együttműködésének fejlődését minden vonalon, politikai, gazdasági, tudományos, műszaki és kulturális területen.

Magyar felszólalás az ENSZ-ben

Pillanatkép az ENSZ-közyűlésről. Balról jobbra: Cornelius C. Cremin (Franciaország), Szarka Károly (Magyarország), Dimitri S. Bitsios (Görögország) a padosorban

New York (MTI)

Az ENSZ-közyűlés plenáris ülése szombaton folytatja a vitát arról, hogy a következő közgyűlésre

javaslatokat felvegyék-e a napirendre, vagy az ügyrendi bizottság ajánlásának megfelelően halasszák a következő közgyűlésre.

Szarka Károly nagykövet, hazánk állandó ENSZ-képviselője felszólalásában elnevezte, hogy elhalasszák annak a két pontnak a tárgyalását, amelynek Magyarország is társszerzője.

Kettős bonni politika NDK tiltakozás

Bonn (DPA, UPI)

A bonni kormánykoalíció külpolitikáját az utóbbi időben bizonyosfokú kettősség jellemzi: közeledési és enyhülési politika, tárgyalási készség általában a szocialista országok irányában, ugyanakkor kézzel fogható megmerevedés az NDK-val szemben. Erre utalnak a nyugatnémet belügyminiszternek, a bonni szövetségi gyűlés alelnökének, valamint Ahlers kormányzóvivőnek a legfrissebb kijelentései.

Hermann Schmidt-Vockenhausen, a bonni szövetségi gyűlés szociáldemokrata párti alelnöke pedig a Rundschau

naplónak adott nyilatkozatában annak a véleményének adott hangot, hogy a bonni parlament „belátható időn belül” ratifikálhatja a szovjet-nyugatnémet és a lengyel-nyugatnémet szerződést.

Egészen más hangnemet ütött meg Conrad Ahlers bonni kormányzóvivő az NDK-val szemben. A DPA nyugatnémet hírgyűléseknek adott nyilatkozatában német államközi tárgyalásokról szólva kijelentette: a jelenlegi körülmények között számítani lehet arra, hogy Kohl NDK- és Bahr NSZK-államtitkár megbeszélésein „hosszabb szünet” következzen.

Berlin (MTI)

Az NDK részéről az ADN hírgyűlések egy jelentős formájában tiltakozott arról, hogy Nyugat-Berlinben NSZK-beli hatóságok ülést tartottak. (A négyhatalmi egyezmény megengedi ugyan, hogy a Bundestag egy-egy bizottsága és frakciója Nyugat-Berlinben ülésezzen, de csak akkor, ha nyugat-berlini problémák vannak napirendjükön.)

A Nyugat-Berlinben megjelent nyugatnémet hivatalos szervek egyértelműleg túllépték azokat a jogokat és lehetőségeket, amelyeket a négyhatalmi szerződés biztosít számukra.

Mi így hajtjuk végre

Az ifjúságpolitikai határozat a Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál

ELMÚLT MÁSFÉL ÉVE, hogy a párt Központi Bizottsága — a legfontosabb társadalmi és politikai kérdések között — napirendre tűzte a fiatalok helyzetének vizsgálatát, nevelésük feladatának hosszútávra szóló meghatározását. Az ifjúságpolitikai határozat eleven érdeklődést keltett az egész magyar közvéleményben csakúgy, mint a KSZV-ben. Ez várható is volt, hiszen a dolgozóknak több mint fele 30 éven aluli a vállalatnál.

A határozat végrehajtásának helyi feladatait elsőként a párt- és KISZ-bizottság együttes ülése vitatta meg. Az alapos elemző munka után a múlt év júliusában intézkedési tervben foglaltuk össze a vállalat társadalmi és gazdasági szerveinek feladatait. A terv fő célkitűzése az volt, hogy a párt- és az ifjúsági szervezet tagsága és a vállalat minden dolgozója megismerje, egységesen értelmezze a Központi Bizottság határozatait. A célok között szerepel az is, hogy a társadalmi szervezetek, a gazdasági vezetők minél jobban éljen személyes és hivatali lehetőségeivel az új munkánemzedék szocialista nevelése, minél

gyorsabb és eredményesebb munkahelyi beilleszkedése érdekében. Az intézkedési terv jó néhány alapvetően fontos változtatást tartalmazott. Mindenekelőtt célul tűzte ki a párt- és a KISZ-alapszervezetek egymás közti kapcsolatainak javítását. A KISZ-szervezet képviselőjét azelőtt csak az éves beszámolatáskor hívták meg a pártvezetőség üléseire. Hibázatható e gyakorlat, hiszen a KISZ-tagok bizalmát, a pártba vetett hitét erősítene, ha éreznék: mint ifjú kommunis-tákra, számít rájuk a párt. A határozat alapján a KISZ-alapszervezetek titkárait minden pártvezetőségi ülésre meghívják, így tapasztalatokat szerezhhetnek, felelősséget tanulhatnak a felnőtt pártvezetőkől. A kapcsolat mindkét oldalról javult, a pártalapszervezetek legelőbbje külön felelőst bízott meg a KISZ munkájának elősegítésével.

A határozatot természetesen a KISZ-vezetőknek kellett a legalap-sabban megismerni. Ezt a célt szolgálta az 1970—71. évi KISZ-oktatás keretében megszervezett Ifjúsági Aktivisták Fóruma, ahol munkaértekezleteken dolgozták fel a határozatot és

vitatták meg a helyi tapasztalatokat. A tájékoztatásban közreműködött az üzemi újság, a Vörös Cséve is.

Az ifjúságpolitikai határozat szerepéről, jelentőségéről az alsó szintű gazdasági vezetést is tájékoztatni kellett, ezt a vállalat párt- és gazdasági vezetése vállalta magára. Házi vezetőképző tanfolyamokat rendeztek, előadásokon és konzultációkon ismertették, vitatták meg a határozat végrehajtásának üzemi feladatait.

Az idén, áprilisban, a KISZ- és a pártbizottság együttes ülést tartott. A tapasztalatokból megállapítottuk, hogy a tájékoztató munka eredményes volt, a tagság megértette a határozat okait, a dokumentumok elvi és politikai jelentőségét. A vállalat politikai és társadalmi szervei és a gazdasági vezetők is felhasználta munkájában a határozatot. A vállalat középtávú fejlesztési tervében, az ötéves tervre szóló célkitűzéseiben, a nőpolitikai határozatban, a kollektív szerződésben és még jó néhány fontos dokumentumban rendezték az ifjúság helyzetét. Mivel javarészt fiatalok dolgoznak ott, számukra teremt jobb körülményeket a központi gyár új szövőcsarnoka, melyet korszerű berendezésekkel, szociális létesítményekkel építettek. A sokat emlegetett „28 pontos feladatterv” is javarészt a fiatal nőknél segít bérpolitikai célkitűzéseivel, a továbbképzés és a munkahelyi feltételeit javító intézkedéseivel. E feladattervnek köszönhető, hogy az idén 77 százalékról majdnem 50 százalékra csökkent a három műszakban dolgozó nők aránya.

A vállalat a negyedik ötéves terv

Újabb bombázások

Saigon (AP, Reuter, AFP)

Szombaton is bombázta az amerikai légerő a VDK területét. Ezzel kedd óta most már ötödik napja intéztek légitámadást az amerikai vadászbombázók a VDK ellen. A szombati bombázás során az F-4 Phantom vadászbombázók a Mu Gia hátonál, a laoszi határ közelében fekvő területeket támadták.